

P A C T A

CIRKULÄR 14:5

Avd. för arbetsgivarpolitik
Christina Madfors

Nyckelord: Utlänningslagen, arbetstillstånd

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Brott mot utlänningslagen då arbetstillstånd saknats

En verksamhetschef inom Linköpings kommun anställde en pakistansk medborgare som inte hade giltigt arbetstillstånd. Åklagaren väckte åtal mot verksamhetschefen och yrkade dessutom att kommunen skulle betala särskild avgift till staten för brott mot utlänningslagen. Tingsrätten gick på åklagarens linje och åtalet ansågs styrkt och särskild avgift dömdes ut.

Bakgrund

Verksamhetschefen S.A.N. hade anställt en pakistansk medborgare A.Z. som modersmålspedagog för begränsad tid, ett läsår. Vid tidpunkten för anställningen hade A.Z. uppehållstillstånd men inte arbetstillstånd. Vid anställningsförfarandet följdes kommunens vanliga rutiner för anställning, och någon kontroll av arbetstillstånd för utländska medborgare brukade inte ske enligt rutinerna. Någon kontroll av arbetstillstånd skedde heller inte i A.Z:s fall.

Tingsrätten

Tingsrätten ansåg att det var rimligt att den som anställer en utlänning för en kortare eller längre tid försäkras om att personen har tillstånd att arbeta i Sverige. Tingsrätten konstaterade att S.A.N. genom sin underlåtenhet att inte vidta någon som helst kontroll i aktuellt avseende, därmed varit oaktsamhet och gjort sig skyldig till brott enligt 20 kap. 5 § utlänningslagen. Det saknade betydelse för bedömningen av saksfrågan i målet att kommunen inte haft rutiner för att kontrollera om utlänningar som anställs har föreskrivet arbetstillstånd.

Påföljden för verksamhetschefen blev dagsböter.

Linköpings kommun fälldes till ansvar att betala en särskild avgift om 44 000 kronor till staten enligt 20 kap 12 § utlänningslagen.

Domen överklagades inte utan vann laga kraft.

Kommentar

För medborgare inom EU/EES-området krävs inte arbetstillstånd. Utländska medborgare som har permanent uppehållstillstånd behöver inte heller arbetstillstånd. För övriga utländska medborgare krävs arbetstillstånd. Bestämmelserna finns i utlänningslagen (SFS 2005:716). Mer utförlig information finns på Migrationsverkets hemsida www.migrationsverket.se.

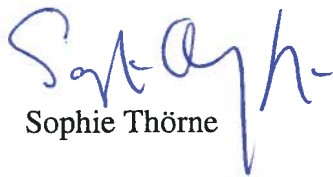
Arbetsgivaren har en skyldighet att kontrollera att utländsk medborgare har giltigt arbetstillstånd innan anställning sker. Kontroll kan ske genom att arbetsgivaren frågar den arbetssökande och ber att få se arbetstillståndet. Det går också att kontakta Migrationsverket.

Kommunen saknade i det aktuella fallet rutiner för att kontrollera om utländska medborgare har föreskrivet arbetstillstånd. Bristen på rutiner utgjorde enligt tingsrätten ingen förmildrande omständighet i bedömningen av ansvarsfrågan.

Domen visar hur viktigt det är att de personer som hanterar rekrytering av personal och som för arbetsgivarens räkning beslutar om anställning har kännedom om de författningar som gäller i olika anställningssituationer.

Mot bakgrund av domen kan det därför finnas anledning att se över befintliga anställningsrutiner och säkerställa att de innehåller riktlinjer för kontroll av giltigt arbetstillstånd när det är relevant.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Sophie Thörne

Christina Madfors

Bilagor:
Linköpings tingsrätts dom B 151-13